

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΡΩΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΔΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΤΟ ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ

(Έτεράθη ήδονής της ρωμαϊκή και τέθυντα παραδοσιακή)

1.

Μόλις δύ Νότης δύ Αύγουστης, τό καλαμπατανάκια, ντύθηκε φαντάρος, έσπρεψε άτ' τά Παιανιτήματα, κ' έσται καθώς ήταν, κωρυφεύοντος με την γηλή μπχανή, με τό φαρούν τ' απτέλλον, πούτελες τόν μέσον, και τά μαρκών μανύσα, προς τό πρασίνο, και καπέθηρε ίσια στον Περιά. Καθώς τραβούσε γιά τα Κορτακά, βρήκε στό δρόμο τό Σκουντή τό Διά, και πήγανε, κ' οι διό μαζί, ός την ταβέρνα τού μαρματα—Σταμάτη. Κόντευνε βασιλέννη νά βασιλέψει, νά φώς μοντό και χρυσοπάργην, σχετώνε κόκκινες φωτείς στά τζάμια τών σπιτιών. "Ήταν στά τέλη τού καλαμπατιού, οι ζέστες, διαυς, έξασαντονθόσαν. Μέσος στή μάρπα τού μαρματα—Σταμάτη, δινό—πρεις παρέες, ξεμοναχιασμένες, ήταν καθιμένες και κυνιστόπαναν.

Στήριξε, διαυς, δίμη τά μαρτσάρια, ήρθαν πολλοί και τόν περιεκτικόσανε. Στά τελευταία, ήρθε και δύ Σταμάτης, δύ Λεβεντάς, δύ κάπελας ήρθε και τόν αγκάλιασε με τάς χοντρές χερούδησ του, γιατί τόν ήσαρε άτο μικρό παδίσα (καθόντουσαν στην ίδια τήν αιώνα). "Ήρθε κ' ή μικρή η έγγονούλα, ή έπαιξε μέ τό πιλιάδι του, και τέθησε στό κεφαλάρια της, κ' έκεινο χώθηρε ήστε τό λαμπό της. "Ήρθε κ' ή κινητή Λέγκω, ή γυναίκα του —κα' αργισκαν, διό μαζί, νά τόν πειράζουν και νά τόν καμπάνωνταιν. Καθι μέσ' στή μάτια τών μαρφούσεων, μού δέν τά ξεκαλούσαν άπο του, πειράντες κάπια σκοτεινό, σά μια μαρφούσια γήλεια....

— Για δεντράν πάς σοβαροπούθηστε!

— Τήρα ρέ, πάς δείχνει κατέραινά δάντρας!

— Ρε Νότη, πότε θά σέ κάνουν δεκανέα;

— Δέ με παρατάτε, λέω για!

Κι δύ μαρματα—Σταμάτης, που ήταν Σμυρνής,

έκλειν τό χρόφ:

— Γειά σου, παδί μου, νά ξίναεις! Τήν είνη μου! Νά λευπούσεις τή σταλαδιά, με τό καλό!... Και στήν Πόλη! Ό Θεος νά δύσει...

Κι έκανε τό σπανόρ του.

Μια σαδά φάνηκε, τότε, στ' άσφαρνο παράμυθο, τραβηγμένη άτ' τή φωσφορία, και κοίταξε μέσ' άτ' τό μετροτεδάξα. "Ήταν ή Άνθινη, ή πάς μικρή άτ' τά 'Ο κ. Ναπολέοντον Δαπαθιώτης. (Σκίτσο τού πρωτοπάτη)

κορίτσια τού Σταμάτη, Μ' αύτην, είχαν μετραφερεί μαζί, διό μαρά. Αύτη δέ θέλησε νά βγει μ' δύον τών άλλους. Στάθηκε στή γανιά, και παραμύνευε.

Πρόψεμεν νά πάρουν οι κυνέτες, για νά φανερωθεί. Τά μανύα της μεγάλα μάτια, ήταν πά μαθα, τή σπιγμήν έκεινη. Τυλιγμένη στό κόκκινο ειλικρίνη, κοιτάσθησε τό κανονίου φανταρά, με μια μικρή τορεμώνια στό πτηγούνι. Κι δύ Νότης, που τήν έκοψε τό μάτι του, γύρισε τό μάτια κατά κείθε, κ' έκανε, τάχα, πάς κοιτάσθησε μαζικά....

"Εγίνασε τότε κ' ή ματή, κ' ένα σαγανάκι μέ κασέρε, "Εγίνασε κ' ή νταματοσαλάτα, κ' δύο βούντζαν μάσεσις τό ψωμά τους.

Κι δύ Νάπος δύ Μελεμένης άρχισε νά διηγήται τά πάθη καπουνιού φαντάρου, που τόνε στεί-

λον άγγαρεια, μόλις πρωτοπούθησε, κ' έκεινος έκανε δέ ξαίρω τί, και βρήκε τό μιτέλια του—κ' δύ Σταμάτης θυμήθηκε, κ' απόσ, τήν Ιστορία κατόπιν δεύτερους ήδερόφου του, ποίκιλες στή άνταρθηα, και, στά τελευταία, άγάπτες ματάν μορφη τουρκάλια και τή στεγανώθηκε, κ' δύνεις μαργάζι στή Φιλιππούπολη κ' έντερα βαρέθηκε, κ' έγρυψ γιά τήν Αμερική, κα' άπο τότες—πάνε πέπτη χρόνια—είχε νά λάβει γράμμα του, νά μάθει τί άπονταν...

'Ο Νότης δέ μαλούσε στήν άρχη, άλλα στά νά λινθηρε, με τό κρασί, ή γλώσσα του. "Εφράγνεις και απός τά καλαμπούνα του, άλλα πάντα δειλά και μετρημένα. Τούς είπε πάντα τόν πτωσίνε, πάς, θετερότερα, τούς κόκκινα τά μαλλιά, πάς έννη έννη λάδια με τό παράνυμά του, κι' δύ έπιλογιάς έπιπληστη στήν άνθιναστηρή, κι' απόδης πότη άπωτήρη, κ' έγινε φασαρία. Στά τελευταία, λινήρε πάντα πολὺ νά γλώσσα του, που απός μιλώντας μαργάζι, κ' έβαζαν μάνι, που και πού, τά γέλα.

Τό βράδι, τώρα, ήταν άπλωμένη γύρω, κ' ή Ανθούλια, ξεδάρσεις και κείνη, και γλίστρησε δειλά, με τό φαναράδι τής αιώνης, κάνοντας τάχα πώς διά το κρεμάστη.

Κι δύ μαρματα—Σταμάτης, μόλις τήν είδε, φώναξε :

— Μπροστή 'Ανθούλια, δέν έχορσα νά δεις και στή φανταράδι; Τί κάνεις τόσην ώρα, μέσα; "Εδα Χροπή και Παταγιά ...

Κ' ή Ανθούλια, ρυμώνεσε μέ πρότο στήν παρέα, και σχεδόν χωρίς νά τόν κοπάξει, τού είπε σηγάνα :

— Καλάς φαντάρός...

Κι δύ Νότης, χαμηλώνεις τά μάτια του κα' απός, μι' αποκρίθηκες σάκινη σγηνώτερα :

— Φχαροπά, 'Ανθούλια....

Τόποτ' άλλο.

Και κείνη μήτρες πάλι μέσα, γοργίγορα.

'Ο Νάπος τότε τήρε τήν κυθάρα, κι' έρχεται νά παπαργούνθησε έν' άσκαμπαταμέντο, κ' ή παρέα σγηνώτερης ουρώντος—διλοι, έπάτος τού Νότη, που καθόταν μαρφούνδιος με άμμητρος, με τό τονγάρο στήν άσχη τόν κειμελίνων, και με τά μάτια καρφωμένα πέρα.

Τόπε πλάκωναν λογής—λογής παρέες, κ' έκανεται γύρω στή μεγάλη λείκα—κι' δυ μαρματα—Σταμάτης σπράωθηκε πα τήρη στήν κουζίνα. "Η ώρα ήταν ώς μέρες πριν διά πάντη πανεύληρο, κ' έβγαζε μέσ' στή νύχτα σιγανά, σπελάζοντας τών τοίχους τών σπατών, με τή χλωμή του πρωρεή λαμπράδα.

* * *

"Όταν έκανεται κ' ή μάντρα του Σταμάτη, ο Νότης, με τό Νάπος και τό Νέο, τράβηξαν γιά τό Πασοπάλιαν. Καθώς βγήσαν, διαυς, στήν πλατών, έπεισαν άπαντα στή περίπλοκο. 'Ο λοχίας, ο περιπλοκής, φώναξε τό Νότη, κι' άνα εξείνος δικαιολογήθηκε πάς είχε σήμερα πτυσθεί, τού είπε μάνι νά μη γνωίζει δέσι. Κ' έκεινος τόν χαρέστηρε, έκανε μάλιστηκη μεταβολή, έκοψε μέσ' άπο τά στενά,

καὶ βῆτος, μαζὶ μὲ τὴν παρέα του, Ιωνα, στὴ Φθεαπύδα. Τὸ φεγγάρι δυσήμοιτε τὰ κοιμισμένα τὰ νερά, καὶ ἐν' ἀγρούσι, χάίδειν τὰ μάγουλα, καὶ ἄγγεις τὸ αὐτοῦ καὶ τὰ μαύλα, σάχηρι τριφερῷ καὶ ἀγαπημένῳ. Ἐκεῖ, πάσω στὸ Ρούσικο Νοσοκομεῖο, βοήταιν τὸ Μίσκα τὸ Ντουμοντή καὶ τὸ Μταλή τὸ Μήπο. Βοήταιν ἀκόμα καὶ ἄλλα δύο παιδιά. Καὶ τότε γίνεται διοι μια παρέα καὶ πραθήται πέρα, πρὸς τὸ γύρο, μὲ ἀγροφονάρες καὶ μὲ ἀστεῖα. Ὁ Νότης, μόνο, δὲν ἔβγαζε μαλλιά. Ὁ Μήπος, τότε, πονάσκει μια καρπούλια γαρύη, καὶ τόθενε στὰ πόδια. Καὶ κείνος τὸ κυνήγητος, μὲ δώσκειν νότια στὴ γονά, τὸν πρόκανε. Κι' δὲ Μήπος, γιὰ νὰ γλυτώσει τὴν μικραία πληρωμή, τοῦ λειεί
ξαφνιά:

— Τάμαθες; Ὁ Μπακουρέλιας γύρισε...

‘Ο Νότης κανονιστάθηκε,

— Σοβαρὰ καὶ λέες; Καὶ πότε πρόσκανε νὰ πάie καὶ νὰ φθεῖ...;

— Σαιρια καὶ ποῦ; ‘Εβρεσ πράμα, καὶ τὸ πῆγε στὴ στριλά.

‘Ο Νότης πήρε υπόριο σοφαρό.

— Θά κάποιει, γιὰ θὰ φύγει;

— Θύ φύγει. Την ἄλλη πονκάτος ἐδῶ χάμους, ἔχασε καὶ γὼ δὲν ξαριά ποῦ. ‘Αλλή βούλι, δὲν τὸ ξαναπατάνει, λέει...

‘Ο Νότης ἔμεινε κάποιας συλλογισμόνος.

‘Ηρθεν καὶ οἱ ἄλλοι, σ' αὐτὸν τὸ μεταξύ, καὶ ἡ κοινότητα κόπτει μὲ μᾶς. ‘Ο Νότης, δημος, δύσκολες τὰ τελετεῖα λόγια, καὶ μιτρές διμέρεις στὴν κοινότητα.

— Γιὰ πούδε λέτε; γιὰ τὸ Μπακουρέλια;

‘Ο Νότης δὲν ἔβγαλε μαλλιά. ‘Ο Μήπος, δυμας, είτε :

— Ναί, φέ; ! Δὲ μᾶς είπε πώς θὰ λειψει δυν δρόμουδες; Να, τάκουσε καὶ δὲ Νότης. Δὲ μᾶς τότε μέστοις Νταλαβέρην...;

‘Ο Νότης τὸ βεβαιώσει, κοινώνιας τὸ κεφάλι.

‘Ο Νότης είπε τότε :

— Πάμε στοῦ Νταλαβέρη;

“Οιοι βρεθήκαν σύμφωνοι :

— Καὶ δὲν πάμε...;

Δυνάμωσαν τὸ βήμα καὶ τράβηξαν, στὸ φῶς τὸν φρεγγαροῦν. ‘Εκαναν τὸ γύρο τῆς Πειρατῆς, ἀμύλητοι — καὶ ἔφτασαν σ' ἔναν ησυχο καλπάκι, ἵνα μιαρό μικρὸ τῆς Χερσονήσου. ‘Εκεὶ ἤταν ὁ πιεστὸς τὸν Νταλαβέρη, ὁ πιὸ ἀπόστρωμας ἀπ' δύον τοὺς τυεκδές, ἀπ' τὸν τυερδότην καὶ τὸν μανταράζηδιν, ποὺ ἡ καρδιά τους, ἔκεινοι τὸν καρό, δὲν τοὺς είχε μάκια ξεπατσέψει.

Στήνη πελεπταίαν ἀφορᾷ, ἀσφαλῶς, ἔκει ποὺ κλίνειν ὁ μεγάλος γύρος, λίγο ποὺν ἀπ' τὴν μαρῇ τὴν γεφυρούμα, ποὺ φέρουσε στὸν Δοκιμαν τὴ Σχολή, μέσια σ' ἕνα λαμπεύον γραφείο, πρωφύλακέντοιο ἀπ' δύον τῆς μισούς, ἵναν στημένως δὲ τυεκὲς τοῦ Νταλαβέρη. Τὸ πιεστὲ αὐτόν, τὸν βαστούντε, ἐδῶ καὶ πέταν χρόνια, ἔνας παύλος καὶ περβόντος εντρόβιστος, ποὺ είχε πάτε τρεῖς φορεῖς — φόβητρο καὶ πορφίρης τῆς μαρτίας — δὲ Γάντης δὲ Τσερματάρας. Τὸ Νταλαβέρης ποὺ καθιευτεῖαι — τοὺς γιατὶ είχε λίπει καὶ στὴν Πάλη Ψηλός, λιγνός, μαρτιρόδερος — ἔτινα λελέντας Ιωναῖς ἔκει πάνω — καὶ, κοντά στ' ἄλλα, κοινουπονέσιον, είχε κάνειν ὀλές τῆς δουμείες, καὶ τέλειωσε νὰ γίνει μαγγάζαρος. Στὰ πλάνα του, είχε δυνάμειν πιεστὸς σὲ κάποιο φρεγγοῦ, ποὺ πήγανε ιστού την Καλοκοίνη, κάπωτε καὶ ἀκόμα παναπάτω. Τώρα πελεπταία, δημος, είχε τοποιεῖται λίγο, καὶ ἐπ' πλέον, τόνα του κέρη κρεμώσαν παπάλιτο. Μὲ τὰ λίγα πανηδάνια ποὺ τοῦ μένων — είχε, ἀλλοι, μαλλιά τὸ είχε φαίνει, καθεὶς τόσο, σὲ λογής—λογής βραυοδικούς — δέλτον νὰ τονικαρύεται. Πήρε τὸ πιεκέ καταδέκ του, καὶ ἔπιασε μεγάλη πελατεία, ρίχνοντας τοὺς ἄλλους τοὺς τυεκδές, χάρις στὴν θηλυκή παλιρροιά του. ‘Οποιος περνοῦσε στὰ γύρους τοῦ πιεστέ, δὲ δέλτονει πορφάρης, ἵπατον εἴπειν παρθητήμα, μαὶ ξεβαμένη καὶ ἀδύνατη πορφάρης. ‘Ιωνα, νά τὸ θαρροῦσε καὶ ἀστούστηρο; Μόλις, δημος προχρούσσοντας παραρρίσει, θέβονταις τούτες, κρυκήνες καὶ αστράζεις, καὶ ἔπιασε τοῦ Νταλαβέρη — δη τοῦ πιεστοῦ τοῦ καταδέκ του, ποὺ λέγεται πάνω, τὰ χρόνια τὰ παλιά, συγκρινούσαν μὲ τὴν Ἀθηναία.. Μέσοι καὶ, θησαὶ δὲ τυεκές τοῦ Νταλαβέρη — δη επού πονητάριος, καθὼς ίσαν γνωστὸς στὴν περιφέρεια.

Πρωτον νὰ στήσει τὸ πιεκέ τοῦ δὲ εκποτάρος, στὴν ίδια θέση ἀκούσαν, ήταν ένας ἄλλος, τοὺς ἀδύνατο ποὺ δημιαστὸς — δὲ τυεκές τοῦ Μήπον. ‘Ο πιεκές ἔπιασε, στὸν καρό του, είχε δει πολὺ μεγάλα πρόσωπα. Τὸν είχαν γράψει καὶ οἱ

(‘Ακολουθεῖ)

ΝΕΕΣ ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ κ. ΜΕΝΟΥ ΦΙΛΗΝΤΑ

Ο ΣΦΕΤΕΡΙΣΤΗΣ

“Ενας Τούρκος ήδηλε νὰ πάie στὸ χατζήλικι, δηλ., στὸ προσύνημα τῶν Ἀγίων τόπων. Είχε ὅμως δέκα φλουριά καὶ δὲν ἦθελε νὰ τάρη μαζί του, γιὰ νὰ μην τὰ κάστη.

Στὸ χωριό που φριμέζοταν δύνατον πιλόνιος γιὰ τὴ.., δικαστήν του. Σὲ κείνην λοιπόν πήγε καὶ δέρησε τὰ λίγα κοριμάτα του δ ἀπλούδος Τούρκος, χωρὶς μάρτυρες καὶ χωρὶς νά πάρη τὰ κέρια του τούλαντας ήταν έκεινοι ταξιδεύοντες.

Στὴν Ἀνατολή τέτοιες πολιτέλειες ἀποκλείονται, τὸ θεωροῦντα καλύπτονται καὶ κάρη, ποὺ βοήθησεν στὸν ζωγόνο τους, δύνατον έκεινοι ταξιδεύοντες. Νὰ μήν τὰ πολιώνυμον, δὲ ἀνθρωπος πήγε μὲ τὸ καλό καὶ προσκύνησε στοὺς ‘Αγίους τόπους, ποὺ γεννήθηρε καὶ ποὺ πέθανε δὲ Προφήτης, καὶ ὑπέριση γύρισε καλύδος χατζῆς καὶ πήγε στὸν πλούσιον νὰ γιρφήψῃ τὰ δέκα φλουριά ποὺ τοῦ ἀφήστη. Εκείνος ὅμως, θέλοντας νὰ κάνει δύο τούλαντας, είχε καρπούς διατηρούσας.

Στὸ δρόμο τὸν βοήθηκε δύνατον πιλόνιος συγχωριανός του καὶ τὸν φωτά, τὶ έχει.

— ‘Εδωσαν, τοῦ δέλτη, στὸν πάδας δίκαστος δέκα φλουριά νὰ μην τὰ φυλάξῃ, γιὰ νὰ πάσιαν τὸν πολιώνυμον τοῦν τούλαντας.

— Είχε μαρτιρόνως, ποὺ τοῦ τάδεισκες;

— ‘Οχι.

— Πήρες κανένα καρπό ἀπ' τὸ χέρι του;

— ‘Οχι.

— Έγω τόρα θὰ πάie στὸ στάπι του, τοῦ λέτει έκεινος, καὶ σὲ λίγο νάρθης καὶ σὲ νὰ γιρφέψῃ πάδης πήγες καὶ ποὺν ἀπὸ μένα καὶ τοῦ τά ζητηρεῖς.

— Εποτὸν μετανιεύει σύμφωνοι καὶ χωριστικαίνε. Ο ‘Επιτυνος χωράπατης τράπηξε τὸ α στὸ στάπι τοῦ πλούσιου, τὸν καρέστησε καὶ τοῦ λέτει :

— ‘Αγγ! μου, έχω σωτὸν νὰ ταξιδεύω, μὰ γιὰ νὰ μην σέρωσα μὲ τὰ χρηματά μου, τάφερα νὰ τ’ αφήσω σὲ σένα, νὰ μοῦ τὰ φυλάξῃς δύστον νὰ γιρφέσω.

— Πόσα είναι τὰ χρηματά σου; φώτησε δὲ πλούσιον τάχα μὲ δάκρυφρια.

— Είπε έκαπτο φλουριά.

— Δάπεδος μου τὰ καὶ ἐγώ θὰ σου τὰ φυλάξω, σίση μου τὰ μάτια.

Κ’ ἐνώ δὲν ἀποκέπτεις τέλιας τὰ φλουριά ποὺν πάδας μέστοις δὲ άλλος, καρέστησε δύσδαρφος καὶ λέτει στὸν ἄγα :

— ‘Αγά μου, δάσσε μου τὰ δέκα φλουριά μου, ποὺ σενδόωσα νὰ μοῦ τὰ φυλάξῃ, δταν πήγα στὸ χατζῆνά.

‘Εκείνος, γιὰ νὰ πάρῃ τὰ ἔκαπτο φλουριά μὲ τὸν ἄλλον, τοῦ μαρτιρόνως μέστοις δέλτοις, καρέστησε πατέρα πούντε μέστοις δὲ άλλος, καρέστησε δύσδαρφος καὶ λέτει στὸν ἄγα :

— Είχαστος, παλιπράρι μου. Κι’ ἔπειτε μὲ προσθιάτισ απὸ σεντούκην του, έφερε δέκα φλουριά καὶ τοῦ τάδεισκε.

Αύτὸς δὲ πήρε τὰ χρηματά του, ποὺ τὰ θωρακίστησε καὶ ἔφυγε.

Τότε δὲ ποδῶς, κάνοντας πάδης καρέστησε, έβαλε ξανά τὶ σακούλα του μέστοις στὸν κόφρο του καὶ είπε :

— ‘Αγγ! μου, αυτὴ τὴ σταρηγή επέκτηρα καλύπτερα καὶ μετάνωσα, δὲ θὰ ταξιδεύω.

‘Ωδοντο σ’ εὐγραφιστῶν γιὰ τὴν προθυμία σου.

Κι’ έφυγε, αφίνοντας ἔτσι τὸν πλούσιο μὲ μονιχτό στόμα.

Η ΧΑΝΟΥΜΙΣΙΑ ΚΙ’ Ο ΧΟΤΖΑΣ

Οι ἀνθρωποι στὴν Ἀνατολή δὲν φριμέζονται καὶ τόσο γιὰ τὴν πάση την καρομού τους.

Μιὰ χανούμισια συνακόπησε ποὺ μάρερα στὸ δρόμο τὸ χότζα τοῦ χωριού καὶ τὸν ράπτορ ποὺ πάει δι γιρδούς της στολής.

Ο ‘χότζας τῆς ἀποκριθήτηρε :

— Καλύδος, είπε, μόνο ποὺ μαρτιρίζεται ἀπὸ άλιπνον.

Κι’ ἡ χανούμισια ποὺ φωταζεῖς ἀγανακτισμένη :

— Εγώ σοβησταὶς άνθρωπο ποὺ μαστίζεις γράμματα, δὲ σοβητεύεια λουλούδην γιὰ τὸ μαρτιρίζει....

20(12)81 Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

